

AUGUSTIN

Zpravodaj farnosti svatého Augustina v Brně

únor 2019

Přednášková odpoledne

Mnoho z vás, farníků, mělo zájem o nedělní přednášková setkávání v zimním období. Proto již v prosinci jsme měli možnost poslechnout si povídání pana Pavla Jílka o nástrahách a možném nebezpečí našich dětí před nekontrolovatelným sezením u internetu. V lednu nám otec Martin povídal, jak dobře třídít a vnímat pravdivé a nepravdivé zprávy.

Oslovili jsme naše oba přednášející s prosbou, zda by pro nás, co jsme nemohli přijít, mohli napsat pár vět.

Děti a svět online – bezpečnost a úskalí internetu (Pavel Jílek)

1. Od kolika let by děti měly začít používat internet? Je dobré je s ním seznamovat již v předškolním věku?

Je moc dobré, aby děti od malinka chápaly, že je internet užitečný sluha. Skvělé je s dětmi hledat společně detailnější informace, dopravní spojení, cokoli dalšího. „Tati, jak funguje sopka?“ „Pojď, podíváme se. Tady to vyhledáme, to video to pěkně ukazuje. Vidíš, tady tím kopcem stoupá magma...“

Samostatný přístup k internetu před dokončením 2. či 3. třídy není dobrý nápad. Velmi varuji před volným přístupem k obsahu na Youtube.

2. V jakém věku je nejideálnější dítěti povolit registraci na facebooku/instagramu,...?

Zapomeňte, prosím, na „povolit“. Klíčové je s dítětem účty na podobných službách založit SPOLEČNĚ. Vysvětlit mu jejich fungování a zásady bezpečného pohybu na nich, společně správně nastavit soukromí. A není moc reálné dodržet věkové hranice dané službami (13, resp. 16 let).

3. Je něco, co byste chtěl vypíchnout ze své přednášky?

Mám dva vzkazy: 1/ Pečujte o důvěru dětí, aby se svěřily, co se na síti, ale třeba

i ve škole děje. Jen tak jim můžete pomoci. 2/ Omezujte zásadně čas na internetu. Komunikace i hry jsou extrémně návykové, zvláště pro kluky. Závislost pak velmi ovlivňuje rozvoj osobnosti v klíčovém věku. Vidím to bohužel i u nás ve farnosti.

Fake news: jak poznat pravdivé a nepravdivé zprávy a jak je dobře třídít (o. Martin Holík)

1. Co vlastně znamená slovní spojení „fake news“?

Pojmenováváme tak zprávy, které vypadají pravdivě, ale nejsou. V širším významu pak všechny zprávy, na nichž není „něco v pořádku“: Chtějí zmást, zastrá-

šit, odradit čtenáře, posluchače, diváka od nějakého jednání nebo jej k němu přimět. Jejich autorem může být člověk, který to s vámi nemyslí dobře, dále student, který si takto brigádnicky přivydělává, může to být osoba nebo skupina z tajných služeb; další skupinou jsou tzv. užiteční idioti, lidé, kteří naletěli, utvrdili se v pravdivosti zprávy a sami ji sdílí a předávají dál. Třetí skupinou je počítačová umělá inteligence (AI), která už umí vytvořit zprávu nerozpoznatelnou od práce člověka. Platí to o psaném textu, o fotografii, o zvuku, a čerstvě už i o videu.

2. Falešné zprávy se nejčastěji objevují skrze internet a sociální sítě. Je možné na ně narazit také v televizi nebo novinách?

V novinách nejčastěji. Protože prakticky každé médium už má odraz i v dalších způsobech sdělení (např. rozhlasový pořad má svůj článek, diskusi, fotografie, status na sociální síti), tak ano, i v televizi.

3. Je něco, co byste chtěl vypíchnout z Vaší přednášky?

Pokud chceme šťastně a pravdivě žít, musíme se v těchto věcech vzdělávat. My dříve narození naprosto nezbytně. Neztrácejme přitom radost ze života, všechno je zvládnutelné.

=mš=

Foto: soukromý archiv přednášejících

Slovo úvodem

Nebojím se

Křesťan je ten, kdo není naivní a zároveň cíleně pracuje na tom, aby vnímal svět pozitivně.

Neboj se, Maria!

Strach je dobrý na útěk před divočkem. Strach se nehodí k tomu, aby se něco dobrého vybudovalo.

Neboj se, Josefe!

Bát se je přirozené. Pěstovat si strachy je na starou belu a kontraproduktivní. Zkracuje to život, víme?

Nebojte se! volají andělé.

Strach svazuje toho, kdo se bojí, a ovlivňuje jeho blízké okolí. Ústa bez úsměvu, jazyk bez povzbudivého slova, oči bez vítání příchozího, to vše může být důsledkem strachů, na které my křesťané nemáme nárok.

Nebojte se! volá Jan Pavel II. a čtyři desítky let stojící železná opona padá.

Odůvodněný ještě neznamena oprávněný. Když ne my, tak kdo? My, kteří jsme uvěřili, že Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi, jsme po staletí účastníci a spoluširiteli té nejradostnější zprávy, že se Bůh stal člověkem a jsme nepřemožitelní.

To jsem já, **nebojte se!** volá sám Ježíš v bouři, když se zdá být apoštolům přízrakem smrti.

Nemáme nárok na tendenci věřit o druhých nejprve tomu horšímu. Nemáme nárok na pověřivost.

Neboj se, Abrame, já jsem tvůj štít, volá Hospodin.

Smutek občas, ale ne malomyslnost, občas zármutek, ale nikoli zoufalství. Čisté úmysly versus hadí opatrnost ve vzájemné šťastné konstelaci, to je to, co nám pomáhá žít. A mnohým vedle nás.

Neboj se, Hagaro, volá Bůh na ženu v ohrožení smrti.

Čisté, radostné srdce každému z vás, milí farníci, sílu nenechat se kdečím otrávit, ochotu mluvit, když je třeba, a mlčet, když je to na místě, přeje a vyprošuje

o. Martin Holík

Stalo se

Děkujeme všem lidem dobré vůle, kteří v kostele přispěli u betléma čer-nouškovi do klobouku. Zatím se podařilo vybrat 18.000,- Kč. Budou věnovány na adopci na dálku.

~

Stejně tak patří velký dík za finanční příspěvek pro Tříkrálovou sbírku organizovanou Charitou, před naším kostelem koledovali skauti 6. 1.

~

7. 1. v 19 hod. u nás v kostele proběhl tradiční Tříkrálový koncert CMG.

~

Setkání seniorů se uskutečnilo v sobotu 12. 1. Tentokrát si je účastníci zpříjemnili parafínovými zábaly rukou.

~

V neděli 13. 1., po mši svaté v 9 hod., proběhlo v kostele poprvé setkání dětí připravujících se na první svaté přijímání. Děti dostaly návod a impuls k tomu, aby si mohly zkusit najít svůj vlastní způsob modlitby a mohly se tak modlit často a rády.

Pokřtěni byli:

6. 1. Jakub Filip Kolarík

13. 1. Vít Oplatek

Zesnula:

11. 1. Věra Kulísková

Zaznělo v kázání

Bůh udělá, co vidí na očích člověka. Budme i my muži a ženami dobré vůle, že Ho v tomto budeme chtít napodobovat. (omh)

Ve chvíli svého křtu Bůh veřejně vyznal lásku celému světu. (omh)

Život každého člověka má smysl, i když to mnohokrát nevidíme. (ojn)

Vzájemná různost je důležitá a je ku prospěchu všem. (ojn)

Důležité je nesrovnávat se s druhými, ale být sám sebou a tak ku prospěchu všech. (ojn) =mš=

V Brně máme od února nového generálního vikáře

V pondělí 4. února 2019 uvede brněnský biskup Vojtěch Cikrle do úřadu nového generálního vikáře brněnské diecéze – pomocného biskupa Mons. Pavla Konzubla. Ten ve funkci vystřídá dosavadního gen. vikáře Mons. Jiřího Mikuláška, který tuto službu vykonával od roku 1992.

foto: z osobních webových stránek o.b.Pavla Konzubla

Generálního vikáře musí mít každá diecéze a o jmenování rozhoduje sám diecézní biskup. Vikář musí být kněz ve věku nejméně 30 let, nesmí být příbuzný s biskupem a jeho funkce zaniká buď uplynutím doby, na níž byl jmenován (není-li pomocným biskupem), odmítnutím, odvoláním nebo uvolněním úřadu diecézního biskupa. Generální vikář je především výkonným pracovníkem. Jedná v konkrétních záležitostech s farnostmi a kněžími, zařizuje smlouvy, rozhoduje v právních a obchodních záležitostech, jedná se státními úředníky a představiteli místní samosprávy či s jinými subjekty veřejného života. Podléhá plně biskupovi a také jej v případě jeho nepřítomnosti zastupuje.

Při příležitosti této události položila Martina Jandlová, tisková mluvčí biskupství, otci biskupu Pavlovi několik otázek:

1. Před třemi lety jste se stal biskupem, nyní přijímáte novou významnou roli v životě církve. Jak se liší Vaše pocity tehdy a nyní?

Podstatně. Je totiž nejen teologicky, ale i pocitově něco jiného přijmout biskupské svěcení a získat tak plnost svátosti kněžství, nebo dostat více práce a odpovědnosti. To první se týká spirituality a to druhé praktického úkolu v diecézi. Na druhou stranu ale obě skutečnosti většinou kráčí ruku v ruce. Když se Ježíš ptá Petra, zda ho miluje, a on souhlasně odpoví, tak vždy dostane nějaký úkol, nějakou práci. A tak asi ne náhodou se v Direktoriu pro pastýřskou službu bis-

kupů píše, že pomocný biskup je zpravidla jmenován generálním vikářem nebo alespoň vikářem biskupským.

2. Co pro Vás znamená služba generálního vikáře brněnské diecéze?

Brněnskou diecézi mám rád a jsem zde doma.

Proto bych chtěl, aby

pro ni byla moje role generálního vikáře skutečnou službou. Bude to znít možná lacině, ale rád bych parafrázoval jeden reklamní slogan slovy: „Spokojený farář, náš cíl.“ Spokojenost je totiž nakažlivá a přenosná, takže pokud je spokojený farář, tak je šance, aby byli spokojeni i jeho farníci. Právě k tomu bych v této službě rád přispěl, a proto prosím i o modlitbu.

3. Jaké první konkrétní úkoly či kroky jste si stanovil?

Jsou to tři kroky. Nejprve bych se rád více seznámil s děkanáty diecéze, které ještě detailně neznám. Dále bych rád inicioval pastorační zmapování farností tak, aby byl jasnější obraz o jejich situaci a potřebách do budoucna a podle toho bylo možno učinit vhodné kroky. Do třetice bych se rád aktivně připojil k iniciativám otce biskupa Vojtěcha a podporoval pravidelné formy modliteb za naši diecézi.

4. Jste známý svým smyslem pro humor a často citujete svého oblíbeného spisovatele G. K. Chestertona. Napadá Vás i nyní nějaký jeho vhodný citát?

„Jestliže nás humor nepřiměje, abychom se pozastavili nad svou hloupostí, nekoná svou práci.“

V naší farnosti jsme mohli otce biskupa Pavla několikrát potkat. Věříme, že nás navštíví i v jeho nové funkci.

=mš=

+ informace z webu biskupstvi.cz

Několik dní v Sept-fons

Napsat pár slov o návštěvě v trapistickém klášteře v Sept-Fons? Nic není těžšího.

Byl jsem několik dní na návštěvě v nebi a potom jsem se vrátil: co o tom říct? Zažít v nočním tichu strohého klášterního kostela hodinu trvajících modlit-

bu zpívanou osmdesáti muži v bílých hábitech – a nebránit se jí, nechat se jí ovlivnit, to je cosi, co člověku změnil celý život.

Byl jsem členem početné skupiny příbuzných a přátel bratra Maria-Adama (věřících i nevěřících i takových, jako

jsem já), kterým se dostalo pozvání na slavnost jeho kněžského svěcení; znali jsme ho z jeho předchozího života – a aspoň já bych si ho spíše dokázal představit jako generálního tajemníka čehokoliv než jako trapistického mnicha.

...pokračování na str. 3

...pokračování ze str. 2

Boží milost se vymyká lidskému chápání i lidskému slovu.

Rodiče novosvěcence nás vybrali a klášter nás pozval; měl jsem štěstí, že jsem jako svobodný mužský patřil k těm, kdo byli ubytováni jinde než rodiny a ženy (ale stále úplně jinde než sami mniši) a mohl se trochu víc podílet na životě kláštera; mohl jsem chodit i na zmíněné noční modlitby (dnes, uprostřed každodenních starostí a trapností, už pomalu ani nevěřím, že něco takového existuje!).

Pochopil jsem (ať se na mě kvůli tomu, co teď řeknu, nikdo nezlobí, a hlavně ať se nezlobí sami mniši, pokud se jim ten-

to článek dostane do rukou: obdivovat se jim a klanět se jim je totiž asi tak to poslední, o co by stáli), že rozhodnutí pro vstup do trapistického kláštera je rozhodnutí mezi: žít – anebo hořet. Nelze žít normálním zbožným životem (se všemi kompromisy, které to s sebou přináší) a současně hořet absolutní láskou k Bohu. A mniši v tichu a skromnosti, práci a modlitbě hoří a získávají světlo pro nás pro všechny. Je to jako v té moc pěkné písničce Zdeňka Svěráka, která zazní ve filmu Lotrando a Zubejda: „V klášteře nemají pohodlí, celý den prakticky promodlí...“ Nic není falešnějšího než názor – a i ten se občas mezi věřícími slyší – že je chyba „utéci“

do kláštera, když církev má dnes tolik úkolů, tolik práce. Pravý opak je pravdou! Jak to napsal papež Benedikt XV. (pontifikát 1914–1922) představeným jiného rozjímavého řádu, kartuziánů: „My, kteří jsme činní, jenom vyplňujeme prostor, který nám vy získáváte svou modlitbou.“

A ještě něco jsem poznal v klášteře v Sept-fons, že ještě ani zdaleka nejsem hotový pro nebe: jsem příliš svázán s lepkavými dobry tohoto světa a nejsem si jistý, jestli bych se jich dokázal s lehoučkým srdcem vzdát a vzlétnout k tomu jedinému Dobru, kterým je Bůh.

František Schildberger

Představujeme naše kněze: o. Jiří Janalík

Od září loňského roku má BiGy nového spirituála – o. Jiřího Janalíka. Protože gymnázium spadá územně do naší farnosti, oslovili jsme o. Jiřího a položili mu několik otázek.

1. Po maturitě jste šel studovat na ČVUT. Kdy jste začal uvažovat o jiné cestě?

Je to poněkud delší historie. O kněžství jsem uvažoval už na střední škole. Jenže moje představy o semináři a kněžství byly poněkud idealistické, spíše iluzorní. Moji rodiče měli poněkud obavy z mé naivity a doporučovali mi (což je poněkud slabší slovo), abych si pro jistotu vystudoval napřed něco jiného, abych pak mohl s větší svobodou studovat teologii. Nakonec jsem dobrovolně kapituloval: pokud by mne v semináři provázela myšlenka, že už mám něco, čím se mohu živit, a nemusím být za každou cenu knězem, určitě budu v daleko větší pohodě. Bavilo mne programování, tak jsem ho studoval. Ale když jsem ČVUT FEL dokončoval, už se mi do semináře nechtělo. Měl jsem pěknou práci, zajímavou a nadějnou známost. Zkrátka nic mi nechybělo. Aspoň jsem si to myslel. Po sedmi letech práce i vztahu přišla určitá krize a já se ptal co dál. Naskytla se možnost jet ke hrobu sv. Pia z Pietrelciny a prosil jsem, ať to nějak vyřeší. A tam jsem velmi silně cítil potřebu změny života. Svěřil jsem se svému zpovědníkovi a ten potvrdil, že by to mohlo být autentické povolání. Nechtělo se mi, ale vědomí, že bych se nestal knězem, mi od té chvíle nedalo spát.

2. Prostřední jméno uvádíte Bernard. Je to Váš křestní/biřmovací patron? Proč právě on?

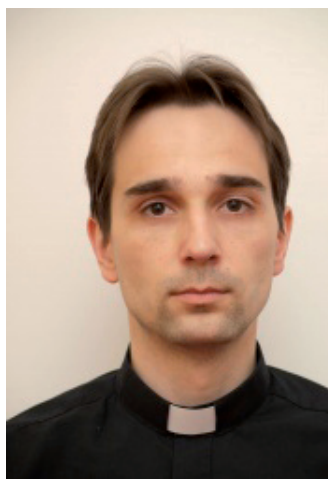
Ano, vybral jsem si ho jako biřmovacího patrona. Fascinuje mne tím, co dokázal vlastně jen tím, že toužil po Bohu. V podstatě celé jedno století (dvanácté) se dříve nazývalo bernardovské.

3. Během Vašeho kněžského působení v Brně jste docházel jednou týdně za dětmi do školky. Nyní máte na starosti studenty střední školy. Pomohla Vám průprava ze školky?

Tak ano i ne. Určitě mi nepomohla technicky: ani ty nejpracovnější materiály ze školky nemohu na gymnázium použít :-). Ale určitou odvahu a klid navzdory nečekaným událostem, to jsem tam získal a nyní z toho čerpám.

4. Z Petrova jste šel rovnou na Biskupské gymnázium, kde zastáváte funkci spirituála. Co to všechno obnáší?

Ráno sloužím mši svatou každý všední den. O víkendech vypomáhám v diecézi podle potřeby... Učím náboženství, zpovídám a díky svému předchozímu zaměření také pomáhám s výběrem vhodné elektrotechniky do tříd a jiných prostor BiGy.

O. Jiří Janalík

foto: soukromý archiv

5. Pocházíte z Telče, kde se každý rok konají Folkové prázdniny. Co Vy a hudba?

Hudbu mám moc rád. I ten folk, ale v Telči se vždy produkovala hudba lepší úrovně: miluju kvalitní zpěv (sám jsem členem Kněžské gregoriánské scholy) i hudbu starých mistrů. I když jsem 7 let hrál na housle, okolo pěti let na pozoun a jiné dechové (žest'ové) nástroje, tak momentálně na nic nehraji. V koutku mé pracovny na mne kouká zvědavě kytařa, tak možná časem ji zase opráším...

6. Viděl jste v poslední době nějaký dobrý film nebo četl zajímavou knížku, co byste nám doporučil?

Dobrych filmů není nazbyt. Viděl jsem krátký film „Cirkus motýlek“, který by měl vidět každý člověk, který si myslí, že mu Pán Bůh dal do začátku života méně než ostatním... A nedávno (asi před třemi roky) jsem na jeden nádech přečetl už dnes klasickou knížku: „Pane Bůh, tady Anna“. Je to takový Malý princ, ale v dívčím provedení a v poušti velkoměsta... Někdy mám pocit, že díky té malé Anně jsem začal víc rozumět dětem, což se nakonec i na BiGy docela hodí.

Děkujeme za rozhovor a těšíme se někdy naviděnou v našem kostele.

=mš=

Farní diář

9. 2.	14.30 hod. Setkání seniorů – přednáška „Athos – země pro Boha a pro sebe?“ o. Martin
24. 2.	11.00 hod. primice – Adam Grůza
3. 3.	10.15 hod. Dětský karneval

Milé děti,

příští měsíc, v neděli 3. března, se společně po mši svaté potkáme na tradičním karnevalu v tělocvičně Cyrilometodějské základní školy.

Už teď můžete vymýšlet, za jakou oblíbenou pohádkovou postavu nebo zvířátko se převlečete.

Moc se na vás těšíme!

Ptáte se: Co je to homílie?

Každé společenství si časem vytváří svůj vlastní jazyk. Církve jako jedno z nejstarších společenství má vlastních jazykových výrazů opravdu hodně. V minulém čísle Zpravodaje se objevil pojem „homílie“, a jak jsem později zjistila, ne každý, i když chodí do kostela už nějaký ten pátek, ví, co to vlastně je.

Homílie je část liturgie, kterou jsme běžně zvyklí označovat slovem „kázání“. Nejsou to ale přesná synonyma.

Promluva byla součástí bohoslužeb od začátku církve a přednášel ji biskup. Od středověku po druhý vatikánský koncil však bylo vytrvale zdůrazňováno, že kázání je jen slovo kněze – člověka, ne slovo Boží. Kněz odkládal liturgické roucho, zhasly se svíčky, ve středověku se kazatelny stavěly mimo kostel. Středověká několikahodinová kázání se konala mezi mšemi. Druhý vatikánský koncil udělal kázání opět součástí bohoslužby

a pojmenoval je homílie. V řeckých textech znamená výklad Božího slova při bohoslužbě. Židé tak označovali sobotní výklady Božích textů čtených ze svitků v synagoze.

Označení homílie má zdůraznit, že se jedná o součást liturgie – čin Kristův, který se zpřítomňuje skrze ústa kněze.

=hk=

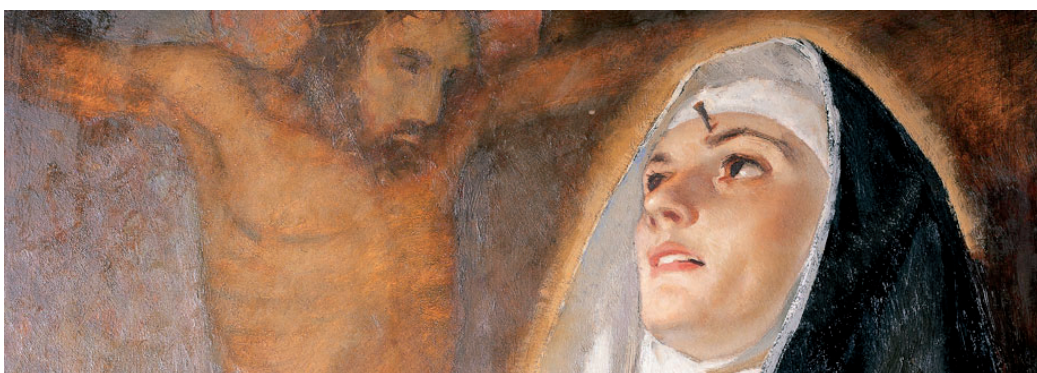
(zpracováno s pomocí
www.katechetiolomouc.cz)

Světcí z presbytáře: svatá Rita

Svatá Rita – dívka, manželka, matka, vdova i řeholnice

Sv. Rita z Cascie, která na vitráži zaujímá první pozici zleva (při pohledu od vstupu do kostela), zakusila život mladé dívky, oddané manželky, milující matky, truchlící vdovy a nakonec i pokorné řeholnice. Je přímluvkyní osob všech těchto stavů, zvláště pokud jsou oni nebo blízcí v rozepři, nesmíření či se nacházejí v beznadějně situaci.

Sv. Rita – Margherita Lotti – se narodila asi v roce 1371 v Rocaporene u italského města Cascia. I když toužila vstoupit do kláštera, ve 14 letech, patrně na přání svého otce, uznávaného smírčího soudce, uzavřela manželství, přestože nastávající byl známý svou výbušnou povahou. Po určitém, nelehkém čase „sžívání se“, který snášela s pokorou, v tichosti a modlitbě, se prý dalo hovořit o šťastném vztahu. Toto období netrvalo dlouho, její manžel se stal obětí vraždy. Její synové otcovu smrt chtěli pomstít, což ji velice trápilo. Úpěnlivě prosila Boha, aby se nepošpinili krutostmi a nestrhla je spirála nenávisti. Bůh vyslyšel její modlitbu, byť velmi bolestivým způsobem. Duše

obou chlapců zachránil. Zemřeli jeden po druhém krátce po otcově smrti na záhadnou chorobu. V této situaci se rozhodla vstoupit do kláštera. Po několika odmítnutích a abatyší požadovaném smíření své rodiny s rodinami vrahů manžela se jí to v 36 letech podařilo. Dle legendy ji doprovázeli její patroni: sv. Augustin, sv. Mikuláš z Tolentina a sv. Jan Křtitel. Vstupem k augustiniánkám ale Ritě nezačal klidný život. Čtyřicet let klášterního života bylo naplněných bolestí a utrpením. Sama o to prosila Pána. Dostalo se jí ponižování od spolusester i stigmat na čele – trnu Kristovy koruny, které nebylo na odiv, ale hnisalo a páchlo. 22. května roku 1447 ve věku 76 let duše sv. Rity odešla k Pánu. Krátce po smrti se na její

přímluvu začaly dít první zázraky, které se dějí dodnes. Na internetových stránkách santuaria, kde se nachází její neporušené tělo, je popsáno vyřešení mnoha situací i mnoha zdravotních komplikací, včetně vážných.

V bazilice na Starém Brně je sv. Rita uctívána vždy 22. den v měsíci při mši svaté v 18 hodin: „Podle tradice si na mši svatou přinášíme 3 růže, které jsou při pobožnosti požehnány. Jednu růži na závěr klademe k oltáři sv. Rity s našimi prosbami, druhou růži darujeme tomu, kdo právě vážné obtíže prožívá, za koho jsme se modlili, a třetí požehnanou růži si odnášíme domů,“ vysvětlují na svém webu starobrněnská augustiniáni.

=jo=